

§ II. — Траяніе на лѣтото и зимата.

Пролѣтъ-та на астрономити начнува на опрѣдѣленото врѣмя, дѣто слънцето, като прѣмине екуатора, приближава се до нашиты мѣста. То не е тѣй и за пролѣтъ-та на земледѣльца; защото нейныты дѣйствія ставать чувствителны по-рано или по-късно, нѣ само отъ мѣсто на мѣсто спорядъ ширината, обаче и отъ година на година спорядъ атмосферическыты метеори. Тя дѣйствува истинно отъ часа отъ какъ мазгата трѣгне явно въ дѣйствіе; сирѣчь, за нашиты мѣста, около ѳлазъ Февруарія.

Отъ друга страна, лѣтныты горяцины ся продължавать обыкновенено прѣзъ есенъ-та, тѣй чтото, около срѣдата на Европийска Турція, изникнуваніето може задържи своето дѣйствіе по врѣмято на двѣты третыни отъ годината. То си почива прѣзъ третята третыня; още неговото бездѣйствіе не е отистина съвършено освенъ по врѣмято на помръзлека.

Мѣжду пролѣтъ-та и това послѣдне врѣмя, *годишныты растенія* закачевать и свѣршевать, повѣчето, тѣхното кѣсо съществуваніе. Обаче има други, които можѣтъ да траять прѣзъ студъ-та на нашити климати, та е износно въ практика да сѣемъ на есенъ. Тыя ставать тѣй съ нѣкой начинъ двѣгодишни. — Хората знаятъ колко сѣ житата отъ есенъ по-производителны отъ онызъ прѣзъ марта; — колко е по-добро да има чловѣкъ въ градината си най-ранны и най-хубавы цвѣтя, и сѣмена най-добро качество, кога сѣе прѣди а нѣ слѣдъ зимата.

Многолѣтныты растенія не различавать отъ годишныты растенія освѣнъ съ по-голѣмото траяніе на тѣхныты кореніе.

По-дърватыты и дърватыты растенія задържавать самы своиты прѣчкы прѣзъ зимата.

Подъ вліяніето на топлиныты и на дѣждовети на пролѣтъ, първыты си покарвать цвѣтливы прѣчкы, — вторыты порастнувать и ся развивать бърже, — послѣдныты прибавятъ на своиты стебла и на своиты вѣйки новы пѣпки. — Лѣтното слънце утвърдява на вситы тѣзъ първянкына направѣ, въспира порастеваніето на прѣчкыты и на листата въ полза на оназъ за цвѣтовети и за плодовети. — Есенъ-та извършева озрѣваніето на зърната, и попригответева растеніята да прѣтърпявать студоветы прѣзъ зимата. — Обаче въ умѣреныты страны, тя нѣма само това добро; защото, дѣждовети отъ равноденствіето завчясъ като даждѣ на земята малко влажностъ, прѣсъ-та, още топла, вдава се за развитіето на растеніето. — Нѣ само изникнуваніето на много зърна може да стане, нѣ, слѣдъ исхваніето на тѣхныты цвѣтливы прѣчкы, многолѣтны растенія покарвать завчясъ новы листіе. Очицата или пѣпкыты на дървіети ставать по-голѣмы и ся извършевать; кореніети пуцать млади брадичкы; най-сетнѣ растителный животъ ся вижда да ся ражда пакъ, гаче ли да